ליקוטי הלכות — הלכות מילה

מִילָה בִּזְמַנָּהּ, דְּהַיְנוּ בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי, דּוֹחָה שַׁבָּת:

כִּי אִיתָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ בַּמַּאֲמָר "תְּפִלָּה לַחֲבַקּוּק" (בְּסִימָן יט) שֶׁמִּילָה הִוא בְּחִינַת שְׁלֵמוּת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ עַל-יְדֵי לְשׁוֹן תַּרְגּוּם. שֶׁהִוא בְּחִינַת תַּרְדֵּמָה, דְּהַיְנוּ עַל-יְדֵי שֶׁמַּכְנִיעִין הָרַע שֶׁל הַשִּׁבְעִים לְשׁוֹנוֹת, שֶׁהִוא בְּחִינַת עָרְלָה שֶׁחוֹתְכִין אוֹתָהּ. עַל-יְדֵי-זֶה נִכְנָע הָרַע שֶׁבַּתַּרְגּוּם וְעוֹלֶה הַטּוֹב שֶׁבְּתוֹכוֹ לִלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ:

וְזֶה בְּחִינַת חִתּוּךְ וּפְרִיעָה, דְּהַיְנוּ חִתּוּךְ הָעָרְלָה הוּא בְּחִינַת שֶׁחוֹתְכִין וּמְגָרְשִׁין אֶת הָרַע הַכּוֹלֵל שֶׁל שִׁבְעִים עַמְמִין, כִּי עָרְלָה הִוא בְּחִינַת שָׁלֹשׁ קְלִפּוֹת הַטְּמֵאוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת שִׁבְעִים לְשׁוֹנוֹת. וּפְרִיעָה הִוא בְּחִינַת נֹגַהּ, שֶׁהִוא בְּחִינַת תַּרְגּוּם, בְּחִינַת תַּרְדֵּמָה שֶׁעוֹלָה אֶל הַקְּדֻשָּׁה עַל-יְדֵי הַכְנָעַת הָעָרְלָה הַנַּ"ל, כִּי עַל-יְדֵי הַפְּרִיעָה מוֹצִיאִין הָרַע שֶׁבַּתַּרְדֵּמָה וּמַכְנִיעִין וּמְשַׁבְּרִין אוֹתוֹ. וְעוֹלֶה הַטּוֹב אֶל הַקְּדֻשָּׁה. וְעַל-כֵּן מָל וְלֹא פָּרַע כְּאִלּוּ לֹא מָל, כִּי עִקַּר הַמִּילָה הוּא בִּשְׁבִיל הַפְּרִיעָה שֶׁעַל יָדָהּ נִשְׁלָם הַלְּשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ כַּנַּ"ל. וְעַל-כֵּן הַמִּילָה בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי לְלֶדֶת כְּדֵי שֶׁיַּעַבְרוּ עָלָיו שִׁבְעַת יָמִים וְהָעָרְלָה דְּבוּקָה בּוֹ. וְאַחַר כָּךְ מַכְנִיעִין אוֹתָהּ. וְזֶה בְּחִינַת שְׁלֵמוּת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ עַל-יְדֵי תַּרְגּוּם, כִּי שָׁמַעְתִּי מֵאַדְמוֹ"ר שֶׁשְּׁלֵמוּת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ עַל-יְדֵי תַּרְגּוּם הוּא בְּחִינַת מִילָה, כִּי הַמִּינִים שׁוֹאֲלִים, אִם הַקָּדוֹשׁ-בָּרוּךְ-הוּא חָפֵץ בַּמִּילָה לָמָּה לֹא נִבְרָא מָהוּל? כְּמוֹ שֶׁמּוּבָא בַּמִּדְרָשׁ. אַךְ עַל-פִּי הַנֶּאֱמַר שָׁם בַּמַּאֲמָר הַנַּ"ל שֶׁשְּׁלֵמוּת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ הַבָּא מִלְּמַעְלָה אַף שֶׁהוּא בָּא מִלְּמַעְלָה, עִם כָּל זֶה אֵין לוֹ שְׁלֵמוּת כִּי אִם עַל-יְדֵי תַּרְגּוּם, דְּהַיְנוּ עַל-יְדֵי שֶׁלְּמַטָּה מַכְנִיעִין הָרַע שֶׁבַּתַּרְגּוּם וּמַעֲלִין הַטּוֹב לִלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ עַל-יְדֵי-זֶה דַּיְקָא נִשְׁלָם הַלְּשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ. כְּמוֹ כֵן הוּא בְּחִינַת מִילָה, דְּהַיְנוּ שֶׁצְּרִיכִין דַּיְקָא לְהַשְׁלִים הַקְּדֻשָּׁה מִלְּמַטָּה, עַיֵּן שָׁם הֵיטֵב וְהָבֵן:

וּלְבָאֵר הָעִנְיָן קְצָת, כִּי יָדוּעַ שֶׁעִקַּר שְׁלֵמוּת הַקְּדֻשָּׁה הוּא עַל-יְדֵי הַבְּחִירָה, שֶׁזֶּה עִקַּר רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁיִּהְיֶה לָנוּ בְּחִירָה דַּיְקָא, דְּהַיְנוּ שֶׁיִּהְיֶה אַחֲיזַת הַסִּטְרָא אָחֳרָא לְפַתּוֹת וּלְהַטּוֹת מִדֶּרֶךְ הַטּוֹב. וְעַל-יְדֵי שֶׁאֲנַחְנוּ כּוֹפִין אוֹתָהּ וּמַכְנִיעִין אֶת הָרַע, עַל-יְדֵי-זֶה דַּיְקָא נִשְׁלָם הַקְּדֻשָּׁה. וְזֶה עִקַּר שְׁלֵמוּת הַקְּדֻשָּׁה. וְזֶה בְּחִינַת שְׁלֵמוּת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ עַל-יְדֵי הַתַּרְגּוּם, כִּי תַּרְגּוּם הוּא בְּחִינַת הַבְּחִירָה שֶׁהוּא מְמֻצָּע בֵּין טוֹב לְרַע. וַאֲזַי נַעֲשֶׂה מִמֵּילָא בְּחִינַת הַמְמֻצָּע בֵּין טוֹב לְרַע שֶׁהוּא בְּחִינַת תַּרְגּוּם. בְּחִינַת הַבְּחִירָה שֶׁיֵּשׁ כֹּחַ לִבְחֹר בָּזֶה אוֹ לְהֵפֶךְ חַס וְשָׁלוֹם, וְעַל-יְדֵי שֶׁכּוֹפִין הַסִּטְרָא אָחֳרָא וּמַכְנִיעִין הָרַע עַל-יְדֵי-זֶה מִמֵּילָא נִכְנָע הָרַע שֶׁבִּבְחִינַת הַבְּחִירָה, דְּהַיְנוּ הָרַע שֶׁבַּתַּרְגּוּם. וַאֲזַי עוֹלֶה הַטּוֹב אֶל הַקְּדֻשָּׁה. וְזֶה בְּחִינַת שְׁלֵמוּת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ עַל-יְדֵי הַתַּרְגּוּם וּכְבָר נִתְבָּאֵר לְעֵיל בְּהִלְכוֹת תַּעֲרוֹבוֹת (הֲלָכָה א). וְזֶה בְּחִינַת מִילָה, שֶׁבִּשְׁבִיל זֶה בָּרָא ה' יִתְבָּרַךְ אֶת הָאָדָם עִם עָרְלָה כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה בּוֹ אַחֲיזַת הָעָרְלָה שֶׁהִוא רַע הַכּוֹלֵל כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה לוֹ בְּחִירָה, כִּי רַק בִּשְׁבִיל זֶה בָּא הָאָדָם לָעוֹלָם כְּדֵי שֶׁיִּתְנַסֶּה בְּנִסָּיוֹן הַתַּאֲוָה הַזֹּאת, כִּי הִוא עִקַּר הַמַּתְקְלָא. וְאַחַר כָּךְ חוֹתְכִין אוֹתָהּ וּמַכְנִיעִין אוֹתָהּ וַאֲזַי נִשְׁלָם הַקְּדֻשָּׁה, כִּי זֶה עִקַּר שְׁלֵמוּת הַקְּדֻשָּׁה בְּחִינַת שְׁלֵמוּת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ עַל-יְדֵי תַּרְגּוּם כַּנַּ"ל, דְּהַיְנוּ עַל-יְדֵי הַבְּחִירָה כַּנַּ"ל. וְעַל-כֵּן הִיא נֶאֱחֶזֶת בּוֹ כָּל שִׁבְעַת הַיָּמִים, כִּי שִׁבְעַת הַיָּמִים הֵם בְּחִינַת כְּלָלוּת שִׁבְעִים שָׁנָה, כַּמּוּבָא בַּסְּפָרִים

שֶׁבְּאֵלּוּ הַשִּׁבְעִים שָׁנָה יֵשׁ בָּהֶם אֲחִיזַת הַסִּטְרָא אָחֳרָא וּבָהֶם מִתְגַּבֶּרֶת בְּחִינַת הַשִּׁנָּה, בְּחִינַת הַתַּרְדֵּמָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב, יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וְכוּ' זַרְמָתָם שֵׁנָה יִהְיוּ וְכוּ'. וְצָרִיךְ לְהַכְנִיעַ הַשִּׁנָּה, דְּהַיְנוּ לְהַכְנִיעַ הָרַע וּלְהַעֲלוֹת הַטּוֹב כַּנַּ"ל. וְעַל זֶה מְרַמֶּזֶת אֲחִיזַת הָעֲרָלָה שִׁבְעַת יָמִים שֶׁהוּא בְּחִינַת הִתְגַּבְּרוּת הַתַּרְדֵּמָה כָּל הַשִּׁבְעָה יָמִים שֶׁהֵם כְּלוּלִים מִשִּׁבְעִים שָׁנָה שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם כֹּחַ הַבְּחִירָה. וְאַחַר כָּךְ חוֹתְכִין וּמַכְנִיעִין אוֹתָהּ שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁלֵמוּת הַקְּדֻשָּׁה עַל-יְדֵי תַּרְגּוּם כַּנַּ"ל. וְעַל-כֵּן מִילָה דּוֹחָה שַׁבָּת, כִּי עִקַּר קְדֻשַּׁת שַׁבָּת שֶׁאָז עוֹלָה הַתַּרְדֵּמָה בְּחִינַת נֹגַהּ אֶל הַקְּדֻשָּׁה. וְהָרַע הַכּוֹלֵל שֶׁהֵם הַשָּׁלֹשׁ קְלִפּוֹת נִכְנָעִין לְגַמְרֵי אָז, כְּמוֹ שֶׁמְּבֹאָר שָׁם בְּהַתּוֹרָה הַנַּ"ל לְעִנְיַן רְחִיצַת חַמִּין בְּעֶרֶב שַׁבָּת, עַיֵּן שָׁם. וְעַל-כֵּן צְרִיכִין לְמוּלוֹ דַּיְקָא אַפִּלּוּ בְּשַׁבָּת כְּדֵי לְהַכְנִיעַ הָרַע הַנַּ"ל וּלְהַעֲלוֹת הַתַּרְגּוּם אֶל הַקְּדֻשָּׁה שֶׁזֶּה עִקַּר קְדֻשַּׁת שַׁבָּת כַּנַּ"ל. וְעַל-כֵּן מִצְוַת מִילָה בַּיּוֹם דַּוְקָא, כִּי עִקַּר מִצְוַת מִילָה לְהַכְנִיעַ הַתַּרְדֵּמָה הַשּׁוֹלֶטֶת בַּלַּיְלָה. וּבַיּוֹם יְכוֹלִין לְהַכְנִיעָהּ וּלְבַטְלָהּ, אָמֵן:

עַל-פִּי הַמַּאֲמָר "לַשֶּׁמֶשׁ שָׂם אֹהֶל בָּהֶם וְהוּא כְּחָתָן יֹצֵא מֵחֻפָּתוֹ" וְכוּ' (בְּסִימָן מט), עַיֵּן שָׁם כָּל הַמַּאֲמָר הֵיטֵב, כִּי הוּא עִנְיָן עָמֹק וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד:

וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יְמוֹל בְּשַׂר עָרְלָתוֹ:

עַל-פִּי הַמַּאֲמָר "וָאֶתְחַנַּן אֶל ה'", הַמַּתְחִיל בְּעִנְיַן הַנְּהָגַת הַפְּשִׁיטוּת וְכוּ'. בְּסֵפֶר תִּנְיָנָא בְּסִימָן עח, עַיֵּן שָׁם כָּל הַמַּאֲמָר מִתְּחִלָּתוֹ לְסוֹפוֹ:

וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יְמוֹל בְּשַׂר עָרְלָתוֹ:

עַל-פִּי הָעִנְיָן הַנּוֹרָא שֶׁגִּלָּה רַבֵּנוּ זַ"ל בְּעִנְיַן לְמַעְלָה מֵהַזְּמַן. שֶׁבֶּאֱמֶת כָּל הַזְּמַן הוּא רַק מֵהֶעְדֵּר הַדַּעַת וְכָל מַה שֶּׁהַדַּעַת נִגְדָּל יוֹתֵר נִתְמַעֵט הַזְּמַן יוֹתֵר וְכֵן לְמַעְלָה מֵעְלָה עַד שֶׁיֵּשׁ דַּעַת גָּדוֹל כָּל כָּךְ שֶׁשָּׁם נִתְבַּטֵּל הַזְּמַן לְגַמְרֵי בְּתַכְלִית הַבִּטּוּל, כִּי שָׁם הוּא לְמַעְלָה מֵהַזְּמַן לְגַמְרֵי. וּבֵאֵר זֶה מֵהַשָּׁנָה שֶׁבִּשְׁעַת שֶׁשָּׁנָה שֶׁהַדַּעַת נִקְטָן מְאֹד אָז נִדְמֶה בַּחֲלוֹם עַל רֶבַע שָׁעָה שֶׁהוּא שִׁבְעִים שָׁנָה כַּאֲשֶׁר נִדְמֶה בַּחֲלוֹם שֶׁעוֹבְרִים כָּל הַשִּׁבְעִים שָׁנָה בְּרֶבַע שָׁעָה אַחַת. וְזֶה מֻחְמָת קַטְנוּת הַדַּעַת אָז שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה נִגְדָּל הַזְּמַן עַד שֶׁנִּדְמֶה עַל רֶבַע שָׁעָה שֶׁהוּא שִׁבְעִים שָׁנָה וְאַחַר כָּךְ כְּשֶׁמַּקִּיץ מִשְּׁנָתוֹ וְחוֹזֵר אֵלָיו הַדַּעַת אֲזַי הוּא רוֹאֶה הָאֱמֶת שֶׁכָּל אֵלּוּ הַשִּׁבְעִים שָׁנָה שֶׁנִּדְמֶה לוֹ בַּחֲלוֹם הוּא בֶּאֱמֶת רַק רֶבַע שָׁעָה, רַק שִׁבְעִים שָׁנָה מַמָּשׁ הֵם שִׁבְעִים שָׁנָה אֲצִלֵנוּ, אֲבָל יֵשׁ דַּעַת גָּדוֹל מִדַּעְתֵּנוּ שֶׁשָּׁם גַּם שִׁבְעִים שָׁנָה שֶׁלָּנוּ הוּא רַק רֶבַע שָׁעָה וְשָׁם יֵשׁ שִׁבְעִים שָׁנָה אֲחֵרִים שֶׁהֵם שִׁבְעִים שָׁנָה מַמָּשׁ, אֲבָל בְּהַדַּעַת שֶׁגָּבוֹהַּ עוֹד יוֹתֵר וְיוֹתֵר גַּם אֵלּוּ הַשִּׁבְעִים שָׁנָה הֵם רַק רֶבַע שָׁעָה וְכֵן לְמַעְלָה לְמַעְלָה. עַד שֶׁיֵּשׁ דַּעַת שֶׁשָּׁם נִתְבַּטֵּל הַזְּמַן לְגַמְרֵי וְכוּ'. וּמָשִׁיחַ יִזְכֶּה לְזֶה הַשֵּׂכֶל שֶׁל בְּחִינַת לְמַעְלָה מֵהַזְּמַן. וְעַל-כֵּן אַחַר כָּל מַה שֶּׁעָבַר עַל מָשִׁיחַ מִיּוֹם בְּרִיאַת הָעוֹלָם וְסָבַל מַה שֶּׁסָּבַל אַחַר כָּךְ יֹאמַר לוֹ ה' יִתְבָּרַךְ, בְּנִי אַתָּה אֲנִי הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ וְכוּ'. וְזֶה מֻחְמַת גֹּדֶל עֹצֶם שִׂכְלוֹ הַנּוֹרָא שֶׁיִּהְיֶה לוֹ אָז שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה יִתְבַּטֵּל הַזְּמַן אֲצִלוֹ לְגַמְרֵי וְכוּ', עַיֵּן שָׁם כָּל זֶה בְּלִקּוּטֵי תִּנְיָנָא בְּסִימָן סא:

עַל-פִּי הַתּוֹרָה "וַיֹּאמֶר בֹּעַז אֶל רוּת" וְכוּ' בְּלִקּוּטֵי א' סִימָן סה וְכוּ', עַיֵּן שָׁם הַכֹּל הֵיטֵב: